

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II пов.
Конто нощ. ш. 143.122
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно вартує 450 гол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ш. — Зміна адреси 1 дол.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАЩІ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Самооборона Бельгії.

Львів, 19. липня 1927.

Маленька Бельгія, що в 1914 р. втратила за одну добу свою державну незалежність і державну територію, боїться тепер дуже повторення таких трагічних хвиль і тому непропорціонально до своєї території зброїться, щоби бути готовою на всякий випадок.

В нинішніх часах „миротворчої“ Ліги Націй та „тріумфів“ політичних держав антанті, що диктують Лізі свою волю, маленька Бельгія почувається дуже непевно, дарма, що належить до почесного синдріону держав-побідниць.

Ось перед кількома днями відбувся в бельгійському сенаті дискусія над бюджетом міністерства війни. Боровив запроєктованого бюджету міністер війни граф Броквіль.

„Напад — казав він — жертвою якого ми могли би впасти з початком нової війни, може стати дуже гіршим для цього краю тої мрії, що наш, окружений зі всіх сторін могутні сусідами. Не маємо природної охорони границь. Отже треба нам військової охорони, відповідної пропорціонально від тієї, яку має нині Франція. Треба нам чимало мирних 175-тисяч жовнірів, і не повинні ми заглати навіть півмільйона шифру до 230-тисяч. Наш край стоїть дотором для ватаг нападників. Належить випрацювати проект оборони, які своєчасно пропонує сенатіві“.

Отже аж такої заспівала нині Бельгія, та сама Бельгія, що весь час повоевних миротворчих заходів все найбільше настоювала на жвавійшій поміркованому трактуванні „побіджених“. Бельгія, що обіймає разтом 300.000 квадратних кілометрів території, що має найгустіше в Європі населення (250 душ на один квадрат. кілометр), що мусить наслідком того страждати від перенаселення, а вслід за тим напружувати свою збірну енергію на піднесення промислу і дохідності з нього, щоби забезпечити тому населенню екзистенцію, вступає нині на шлях мілітаризації.

Бельгія, що має разтом 7 і пів мільйона населення береться удержувати 173 а то й 230-тисячну постійну армію! Це яскравий показник того, до чого нині йде Європа під впливом військових гаселами і „ангельськими“ крилами Ліги Націй, в якій панує диктатура „побідників“. Ця заява бельгійського міністра є від нинішньої хвилі незвичайно гучною та вимовною вказівкою на європейського політичного барокету, який виказує неабияке тиснення.

Кожий уважає Броквіля найнебезпечнішим ворогом Бельгії та бельгійської державної незалежності?

„Є люди — каже він — твердять, що на випадок збройного конфлікту сили німецької Райхсвері, бузби значно слабші від військ коаліції і що армія кадрів, якою є Райхсвері, складається з елементів слабо підготованих. Автори такого роду тверджень забувають взяти у рахунок масу бувалих учасників війни в Німеччині, які можуть стати під зброю, відділи поліції, нагороджені в касарнях, і жовніри, заїзнені в Райхсвері перед реченням, означеним версальським трактатом. Отже Німеччина може в даному випадку віддати на нашій годині знач-

но більші сили від наших і на ту небезпеку бажав звернути увагу. Теперішня ситуація в Європі є тривожна і примушує до обережності. Надії, які ми покладали в 1918 р. не здійснилися“.

Головну небезпеку бачить Бельгія для себе в Німеччині. Чи воно так справді є, спорити не нам. Та всеж загальну ситуацію в Європі назвав Броквіль тривожною. Своє експозе виголошував він у порозумінні з цілим кабінетом, в якому засідає і соціаліст Вандервельде, великий прихильник мира.

Цікаво, що в дискусії над експозе міністра війни промовляв і соціалістичний сенатор Брукер, який дав цілком подібну до Броквілевої оцінку теперішньої політичної ситуації в Європі та визнав доцільним зброєння Бельгії.

„Ми виграли війну — казав він — і повалили імперіалізм Гогенцолернів і Габсбургів. Покликано до життя Лігу Націй, та чи можемо думати, що мир забезпечений? Не може бути тієї думки, доки роззброєння буде стрічати на непоборимі труднощі. Політична ситуація є тепер несприятлива. Не осягаємо також дипломатичної рівноваги. Мусимо бути обережними і забезпечити себе перед небезпекою війни“.

Ця заява Броквіля і дискусія над нею у бельгійському сенаті зробили медвежу прислугу Німеччині, яка приготувалася до цілковитого усунення французької окупації з над Райну, покликуючися на точне виконання своїх зобов'язань, відносно роззброєння. Броквіль тимчасом у такий час оголосив два таємні документи, невідомо чи оригінальних, які могли б доказувати

щось зовсім протилежне щодо виконання воєнних зобов'язань Німеччини. Німецький посол у Брукселі зажадав уже від бельгійського уряду, за посередництвом міністра закорд. справ Вандервельде докладних вияснень щодо тих документів. Вандервельде заявив охоту дати подрібні вияснення.

Для нас менше цікаве те, чи Німеччина спростує ці ревелії Броквіля, чи ні, та чи докаже неслухняність його побоювання чи ні. Для нас найцікавіше і найважливіше в тому бельгійському епізоді те, що один з наймиролюбивіших досі урядів зпоміж усіх т. зв. держав побідниць, сигналізує поважну воєнну небезпеку для себе і для Європи. Під враженням тієї звисаючої небезпеки, діється тепер в цілій європейській дипломатії і житті деяких країв багато таких річей, які для миролюбивих і мирно настроєних смертельників незрозумілі, як от заповіджена візита Чемберлена у Штресемана, як віденська революція та інше. А вся європейська дипломатія, за винятком може англійської, погоджує всі біжучі не тільки дрібніші, але часом першорядної ваги справи тільки паліативно і піамірами, а все це тому, що їх скоро треба буде перерішувати, перерішувати з хвилею як розгоріться європейська чи світова буря. І всі вже бачать, під її впливом все доривоче, нервово та з поспіхом погоджують, та сподіються її з дня на день, хоч докладного рішення її вибуху ніхто не передбачить і не устоять. Дипломатією і політикою кермує нині тривога перед бурею.

Ірландія і „Ірландія“.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 12. липня 1927.

I.

В часах, коли Ірландія ворохобилася, щоб добути Гомруль і незалежність, коли вона затроувала все політичне життя англійське, було в Англії чимало скептиків, які з питомим своїм раси сухим гумором проповідували:

— Хочете поспекатись тієї пошести? Дайте Ірландцям усе, чого хочуть. Липіть їх, і нехай вони самі собою управляють. Побачите що з ними станеться...

На звістку про вбивство О'Гіджінса ці скептики тільки руки собі зтирають, так влучно вони випрокували те, що тепер твориться на Зеленому Острові. У свіжо виданій книзі, замітній своєю документацією і своєю симпатією для Ірландії (*La Drame irlandais et l'Irlande nouvelle*) Л. П. Добуа питається, що далі вийде з ірландської саламахи. Тому чотири роки, коли ірландці, півзволени нарешті зпад англійського ярма, самі себе пожирали, серед страшної анархії, дехто вже й говорив: *Finis Hiberniae*. Однак Ірландія не вмерла: вона тільки показала, що немає на пів місця для компромісів. Недавно переведені вибори доказали, що велика частина людності відкидає який-небудь зв'язок з Англією, навіть унію персональну; вона хоче республіки і повного розриву з Англією. Але що більшість людности все таки стоїть за монар-

хічною формою правління, і то під династією спільною з Англією, Канадою, Австралією і Півд. Африкою, то меншість прикладає тепер до більшости своїх-же земляків ті самі методи терору, які перед 1921 р. ірландський загаль прикладав до англійських окупантів.

II.

Однак не треба думати, що теперішні ірландські „непримиримі“ односторонні боїся поміж собою. Ні! Вони йдуть на переговори між собою — в непримиримості. Колись, ще недавно тому, пок. О'Гіджінс клеймив свого земляка Редмонда зрадником; потім його самого О'Гіджінса, півзнував тим самим титулом Валера; нині того самого Валера проголошує зрадником сестра славного бурмістра Корку, що заголопив себе був в англійській тюрмі. Незабаром, нема сумніву, прийде й на пів черга. Ірландська алача в загорілости своїй виявляє прихильності до достойні подлину в наслідування, поруч прихильності відеманів, шкідливих, просто саможубних. Коли ірландці далі будуть їсти себе самих, як О'Гіджінс подав своїх земляків, і як його отче заїли йогож брати, то ірландське питання ніколи не буде розв'язане, і нещасна країна все буде кривавитися рідною кровю, чистою кельтійською кровю.

Дивна та кельтійська кров! Змішана з римською й германською, вона дала світові величаву націю і

історію французьку; а данською й нормансько-французькою, вона сотворила англійську націю. Поширені самі собі, в Галії перед Цезаром, кельтійці заїрали себе взаємно в безконечних кривавих усобицях. За-консервована в своїх чистоті на Зеленому Острові, вона кипить, розливається, винищується — і кінця цьому не видати. *Novis rebus semper student*, казав Юлій Цезар.

III.

Цей момент расовий, одинокий і виключний, обіймає моменту географічного (острів, одночасно замкнений і з усіх сторін доступний) і обіймає цілого списку історичних моментів — зложився на те, що як Ірландія сама, так і методи її боротьби за волю проти історичного ворога й найзвідника, уявляють собою щось особливе, питоме, що не може бути живцем наслідковане ніким, ніде й ніколи. Хто говорить інакше, хто хоче живцем перенести „Ірландію“ в якусь континентальну країну з іншою расою, іншим складом людности, іншим темпераментом і іншою традицією, той або не завдав собі труда простудювати основно і миттєво і теперішню Ірландію, або просто — це зрештою у нас правило — легкодушно й безкритично плете небиліці. Єдиний, хто у нас силкувався основніше пізнати „Ірландію“, був Вячеслав Будзинівський — він жаль, за незнанням англійської й французької мови, в яких написані головні джерела для пізнання ірландської справи, знавості В. Будзинівського з нею і осталась недостаточною. Коли натомість Євген Петрушевич у квітні в травні 1919 р. (та й пізніше) балакав про те, що він, мовляв, „сотворить Ірландію“ в своїй батьківщині, то не було то ніщо інше, як тільки балаканина в найпростішій аналізі цього слова, без найменшого поглиблення питання. При чому — балаканина одностороння. Одностороння не тільки тим, що п. Петрушевич уявляв собі — мимо остерог —, що якісь там маловажні „подвиги“ у Копичинцях, або в іншому якому невідомому в світі кутику, зроблять те національне завдання, якого не встига виконати змаскрована 100-тисячна армія. „Диктатор“ вірив у саме „відряування хвостів коровам“, про яке дізнався з брошури Будзинівського про Ірландію, а яке заповнювало тільки одну сторону ірландських аусідів, а натомість — знов мимс пригадок і оторог — заплоті відказувався зрозуміти іншу главу ірландської повзвольної боротьби: ту іменно, яка гралася не в далекій провинції, а в столиці Англії, в Лондоні; в цій боротьбі буквально на волоску зависло було саме навіть існування англійського парламента, в англійськими послами, лордами, а англійською політичною елітою, а міністрами; без боротьби тієї навіть Гладстон не був би заговорив про Гомруль.

Ці річі, про які важко, а то й просто неможливо тепер вільно писати в нашій пресі. Останнє не тільки тому, що неможлима цензура, а й тому, що істнує у нас гірша і дошкульніша від цензури цензура, нона — своя громадська цензура, нона — власна внутрішня політична думка, яка не підходить під цю категорію і річень.

трібничкова в Петерпима. Пензур па напхисла над нашою політикою, лутше політичне думання і вводить політичну ідеологію до повторювання оклепаних, змітрілих і запізнілих поведі-правд.

Тільки в атмосфері, законсерво-

ванія тією пензурою, можуть жити і користуватися у нас ще деяким кредитом такої лівниці політичного банкрутства, як „наші“ претенсіональні „центри“.

Д. Левицький.

3 побуту на Радянській Україні.

На маргінесі правописної конференції.

Правописна конференція в Харкові почалася дня 23. п. ст. а почилася дня 3. червня в годині 10. вечером. Тривала вона повних десяти днів, хоча в запрошеннях була визначена на тиждень. Запрошення на конференцію для Наукового Тов. ім. Шевченка і для писем. Васил Стефаніка наспіли дуже пізно, бо дня 12. п. ст. травня. Я повідомив легойно Стефаніка, хоча був пенсний, що він не успеє в такім короткім часі ані добути льготного паспорту з міністерства освіти, ані дозволу від Товариства на вилід. А Стефаніка вичікувано на Україні в радістю. Мабуть, задля опієнених запрошень, не могли прибути із Закарпаття до Харкова д-р Іван Панкєвич і відомий поет Грєнджа-Домінік. Д-р Сімович, сьогодні ще екстериторіальний, прибув на Україну за радянською перепусткою, а ми оба з д-ром Євєнієм мали раніше признати пашпорти. Якби не те, ми не змогли би на час прибути і стати учасниками конференції.

Дня 13. травня був я вже в Варшаві за візкою у радянським посольстві, а по повероті до Львова дня 18. півхав до Києва, куди прибув дня 19. вечером. Із Львова їхав я нічою нігідно у вагоні. Брала мене лют, що кількадесят кілометрів до Здобунова треба було їхати повних шість годин. В Здобунові ждав я три години на поїзд, що мав мене завести до Шепетівки.

Признаючи треба, що граничні власти, польські і радянські поведуться з пасажирами дуже культурно. А що я їхав протягом року круглий раз на Україну, тому зустрічав по обох сторонах серед урядовців тих самих людей, що старалися улекшити подорож. Труднощів піяких при переїзді я не мав.

Формальности в Шепетівці тривали не довго-всєж таки шойно в годині першій по полудні, по півторагодинним побуті на цій граничній станції рушив я вдалішу дорогу. Ресторан у Шепетівці поганенький, то-

му волів я перекусити шойно у Жмеринці, де татари уладили гарний, великий ресторан з добірними стравами.

Вагони поділені на тверді і м'які. Минулого року плачено за їду до Києва в м'ягкім вагоні около 20 карбованців, які перерахуєні на американську валюту дають 10 доларів. Від травня цього року різниця в ціні між твердим і м'ягким вагоном вносить тільки 50 відсотків, а не сто, як було раніше. Тверде місце до Києва коштує сьогодні около 10 карбованців, а м'яке около 15. Їзда в м'ягких вагонах сильно подешевіла. Ідється в них дуже вигідно. Одна переділка призначена на 2 або 4 подорожних. Кожний з них має вигідне місце, на котрім може спати днем і нічю. Більше комфорту найде хіба в європейських спальних возах. За невеликою оплатою дістане у вагоні на Україні чисту постіль, так, що і під цим оглядом пасажир, що шукає вигоди, може бути впевні вдоволеній.

В годині 8.40 вечером був я в Києві. Витав мене на двірці мій друг Федір Як. Савченко. По ясім, парнім дні починає палати рясний дощ. Заїздив до Академії Наук при вул. Короленка ч. 54. де для мене приготувана кімната, призначена для катедри історії України. Академія гостить часто наукових робітників. Гостюють тут акад. Вагалія з Харкова, акад. Перетц з Ленінграду. Бачив я тут акад. Вернадського з Ленінграду, а недавно перемешкували тут довгий час проф. *College de France* Андрій Мазон, великий приятель українського народу і другий гість з Парижа, ученик останнього, п. Мартель. Оба вони згадували гостину в Києві незвичайно мило. Київська Академія стала тому захистом для наукових робітників, бо досі не має Київ „дому вчених“, як Харків, Ленінград або Москва, де за дуже малий гріш можна дістати гірше, або навіть дуже виставне приміщення. В Харкові приміщення в „домі вчених“ погане, зате в

інших акадєміях містах претарне, бо на „домі вчених“ обернено палати великих князів. У Харкові, у найкращих кімнатах пересиджують урядовці, а одні погані, темні кімнати з п'яти ліжками та дві менші призначені для культурних робітників. Минулого року перебув я три дні у цій великій кімнаті серед лютого зими. Про якунебудь працю в такій кімнаті думати годі, а що мешканці сходяться до кімнати в різних порах дня і ночі, тому й про спокійне думання, чи сон у ній тяжко. Та всєж таки і за те треба бути вдячним, бо Харків — столиця. По готелях місця мало, а за кімнату, на спільні й хто добуде, треба платити 8 карбованців, себто 4 долари, що найменше двічі стільки, що в Києві, у першорядній гостиниці.

Я переодягнувся скоро і за кілька хвилин був гостем у другім будинку Академії при вул. Короленка ч. 37., де містяться історична Секція і редакція „України“. Це головний варштат праці акад. Мих. Грушевського. Тут приміщена підручна бібліотека, у двох кімнатах відбуваються засідання чотирнадцяти установ наукових, які веде вмілою рукою великий організатор наукової праці. Акад. Грушевський перебував тоді в Китаї і шойно ранком прибув до Києва. Застав я тут крім п. Федора і Ольги Савченків. Катрю Мих. Грушевську, сьогодні вже поважну наукову робітницю на полі примітивної культури і етнографії.

При перекусі, на милій розмові минає нам час. Нараз являється кореспондент бюра „Ратау“ гром. Шемет і просить розмови. Як він дізнався про мій приїзд — це вже його тайна. Питає мене про політику. Я відказуюся від відповіді, бо політикою не займаюся. Питає мене про шкільництво народне в Галичині; я даю йому адрес одного в Галичани, що мій би у сьому напрямі служити докладнішими від моїх вістками. Сходимо на правопис, а вкінці питає мене гром. Шемет, чи у нас в Галичині цікавляться електрифікацією Дніпра т. зв. Дніпрельстаном? Я відповідаю, що сам дуже цікавлюся цією справою, та що ледви чи зможу туди поїхати. Покищо там для мене мало цікавого, бо роботи шойно почалися. Через два, три роки, коли праця над електрифікацією піде наперед, коли там стануть будинки для моторів силою дев'яност п'ядесяти коней, варто буде туди поїхати. Дніпрові пороги знаю. Сорєк літ минає у цьому році, як і їх

переїхав, а свого вигляду вони на цей час не змінили.

Найближчої липня читаю в „Пролетарській Правді“, що вийшло на Дніпрельстан, бо хоту в Галичині мати кілька докладів на цю тему...

Читаю і сміюся... Чи вінженир, чи мій би на тему Дніпрельстану вистосити кілька докладів?

Всєж таки треба признати, що репортєрство на Україні зорганізоване аламенито, Гром. Шемет просить не дає спокою а ніякім просить ставити про Франка на день 28. травня, одинадцять річницю смерті йогомена галицької землі.

Статтю я обіцяв і слова дотримав. Її видруковано в „Пролетарській Правді“ в день смерті Поета. Зперув я у ній між іншим увагу на те, що саме перед п'ятдесяти роками дня 12. червня 1877 р. умирав Франко за приналежність до соціалістичного товариства. В термі перебував тоді Франко вісім місяців і 23 дні. Дня 12. червня 1877 р. починається історія поступової думки в Галичині, а ця думка здалася то хово нас всіх, що терпіли за Україну, що вмірали за неї, що працюють для неї.

Раніше дав я на цю тему широкую студію п. н. „Іван Франко і товариші в соціалістичнім проєкті 1877 року, яку акад. Мих. Грушевський видрукував в „Україні“ за рік 1926 ч. 8. стор. 56—114.

(Далі буде)

Кирило Студинський.

Виборчі виспідні.

сколе.

Вибрано 12 українців, 16 поляків і 2 жидів. Комуністична ліста, висушена з 4 поїд, стягнула на себе ледви 70 голосів.

ДОЛИНЩИНА.

В містечку Рожичіві вибрано до рад 12 українців, 11 поляків і 17 жидів. У Володимирі вибрано ледви 2 українців на 9 поляків і 26 жидів. У Володимирі Руді вишло на 1.200 управленців до виборів українців ледви 11 наших радників, зате жиди адобули на 500 управленців 2 голосування 14 мандатів, німці (на 500) 4 поляки 2. У Володимирі вибрано 23 українців, 9 жидів і 2 поляків. У Сторожині 27 українців і 3 поляків. У Ринках 11 українців і п'ять поляків. У Володимирі Селі 23 українців, 9 поляків, 8 жидів і 1 німець. У Бичковій 9 українців, 10 поляків і 5 жидів. Вибори випали для нас на натай шлю сумно.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Дня 13, 14, 15 і 16. липня відбулися вибори до громадської ради в Бережані. Переїхала компромісова ліста. Українці отримали 5 мандатів у раді та 4 заступників. Вибрані: ради. Володимир Кордуба, 24

К. АНИЩЕНКО.

10

МИРОНОСНИЦІ.

(Продовження.)

Бабу Мотрю більш цікавило висловитись в церковних справах... Мотря недобророзумливо подивилась на Віадю й Ониську і майже вголос сказала:

— Вже на що піп, і той на їх млин воду наvertsє... Подивіться, яких цього року мирноносниць підшукав: Віадя в комуні і діноє я очує, Санька — комісарова полюбовниця, Одарчиного чоловіка бачили, як він на єроплані аєтів через самісіньку греблю і прямо на Дібрівку — до Москви подався. Ониська — русачівська заводського кодала... то-ж сестро, чулась, як обсамали Дениса, а в хаті й гніздки повитягали... Те-ж їхня заводська кумпанія хазяїнувала: Денис ханув на заводі три пуди золота й не хотів поділитися з ними. Ну, вони заєтали й почухрали його та й обсамали, як пороса — хай Господь просить... Це в комуні такий зичай: дорослих смалють, старих розпинають, а з дітей кров випивають...

Секлета похитувала головою на мляк згоди і повної віри словам Мотрі, але дипломатично перевела розмову, сказавши:

— А в нас оце корівка отеєтася...

Узарили „на достойно“... Баби похалдино зашешотіли молитву.

VII.

Сонце обійшло церкву з півдня і заглянуло наєршті в бабинєць. Воно зупинилося на іконі святої Євдокії чи Єфросинії, княгині полоцької... Як звали княгиню: ніхто напевне не знав, а баба Віадя почитала, то що її наміреннє свята Євдокія... А коли й не Євдокія, а Єфросинія, що з того?

Надзвичайно чарівної краси була та полоцька княгиня — висока, струнка, в парчевому кокошнику, з ясними блакитними очима, з ласкавою посмішкою... Як то хотіли, щоб українське царство було, а з ним і церква мужичка, то трохи було не викинули княгиню — чужа свята, десь з Литви... Хома-безвірник тоді перевертав попа на український лад — і добився таки, що княгиню посадили на це саме місце: литвинка, то на Україні твоє місце в бабинці! І за це подякуй, бо святих із хахлів в других землях, як чути, прямо в потилицю женуть...

Підчас колотнечі з княгинєю баба Віадя дізналась про неї, що за правду та княгиня згинула, і стала ікона княгині полоцької улюбленою іконою старої Віаді... Часом здавалось Віаді, що свята Віадя полоцька ось-ось зведе руку до кокошника, ласкаво посміхнеться і розкаже, за яку правду вона погинула.

І баба Віадя не зводила своїх очей з ясного, блакитного зору княгині й молилась, щоб діяти вбогим своїм розумом тієї правди. Де вона, в чім вона?

От Петро каже: комуна — то мужицька правда... Але яка-ж це правда, коли Олекса миром крутить, Дениса обсамалили — і по сей день нічого не чути... Ото було приїхали з школи та криком, перелякали все село, а справа Денисова так і загусла... Як-би Петро не написав в газеті, то, може, і не приїхали-б...

Подумала і здригнулась: не почув-би хто її таємної думи... А то-ж — убоють...

У другому кутку бабинця, перед святим Пантелеймоном, молилась Ониська. Святий Пантелеймон стоїть посеред поля зі скринькою однієї руди і ложечкою в другій. Мов-би жде, чи не приїде хто до нього по ліки. Янголи шугають у полі, рвуть цілющі квітки для Пантелеймона... І от Ониська стоїть — жде допомоги і Пантелеймон стоїть — жде хворого.

А що було-б, як-би взяти та й порубати його, як ото бандити порубали всіх б о г і в дома? Ні один ані писнув... Е, не було і немає ніякої божеської сили, а була людська — це вже добре знає Ониська. А тим часом до церкви прийшли і Яким-комсомолец, і Хома-безвірник і кооператори... Чого їх принесло?

А в полі, де янголи рвуть цілющі квітки, як багато будяків... Оце вималювано будячка так хороше, що прямо аж колеться, і наче бджілка бере з нього мед. А далі — степ, в степу — буряки, і в кагати їх складала, і в мойці працюювала... Денис диював і почував

на заводі... Ех, доля ти дурна, мужицька... у кого нам шукати на тебе ради? Бо стоїть Пантелеймон бовдуром, а голова так-же болить як і боліла, а в грудях харчить... А може Пантелеймон хабара хоче? Піп-же бере, дяк бере, рада бере: всі беруть... Але хай не витріються: ще як-бипомогли, коли бандити грабували, то було-б за що дякувати... А на ті трицять копійок, що Оксана на буряках заробила, купили борошна та хліб спеці... тим і мирноносу неділю аустриє... Хіба піти із церкви та й випакутись десь у лісі?.. Ні, треба дотягти справу...

В церкві було душно. Знаючи, що пекло сонце, в середині отаро збилися люди, горіли свічки й дим ладановий туманом стояв коло викадила. Видираючись на свіж повітря, взад-вперед снували богомольці. По сходах на хорі гуляли непосидливі хлопчики з дзвончатка... Церковний староста з дзвоником на кашпуні, — а кашпук пердовгий патирний, — обходив порокву, збирав гроші — робив дорожку. По шій дорозі протягався смуга повітрям, а там знову палили з серединої і знадвору... Але урочисто йде служба: півча дзвоник виспівує „Христос Воскресе“ і со лодко пняти голову дим ладану, що гоїдається в сонячних хмизах, що гоїдається в сонячних хмизах, що гоїдається в сонячних хмизах...

Сонце припекло і святих у бинці: чобітки Євдокії полоцької скринились, як бабачі шкарбани в спеку, а будяки за Пантелеймоном наче підірізали...

Вибори до громадської ради в селі Коростеньці вийшли фатальною через неорганізованість людей: вибрано на 16 радних усього 3 українців. Дня 19. червня н. р. відбулися вибори в селі *Посода*. Село мішане, майже половина поляків. На 24 радних вибрано 8 українців. В днях 29. і 30. червня відбулися вибори в селі *Коростенько*. Село також мішане, в багатьох жидів і поляків. Усім таким побіда була б перна по наших стороні, якби не надзвичайно низького комісара, державного лісничого Ключня. А саме: 1. пороблено поправки у виборчий лист перед самими виборами. 2. До вибору не допущено безпечно більшу кількість виборців. 3. Уважно багато голосів через ошійки, пороблені у виборчий лист. 4. Перекручено назвіска. 5. Про важність виборів навіть ріпав сам комісар (виборта комісія навіть не бачила їх). 6. Голоси віддавали в другому або в третьому колі одні і ті самі особи, не маючи на це ніяких повноважень і т. п. Всім так вийшло 13 українців на 24 радних. Це очевидно не подобалося п. Ключню і він безпідставно уважав вибір чотирьох членів ради українців, найменшими людьми. Сам п. Ключня вибраний до ради на місце безпідставного уваження вибору нашого товариша в четвертому колі. Вибір наших уважавши на такі підстави: 1. Василья Кристовського (голова чл. „Просвіта“). Це бачимо його назвіско на картці було певнито написане. 2. Петра Шафчику тому, що у виборчий лист був через ошійку написане Шафчик, 3. Василя Прокопця, тому, що він деякий робітник (правде як комісар малявина на залізниці). Оскільки він є власником реальності і хати в цій громаді і платити податок, був включений у виборчий лист і голосував у третьому колі. Сам комісар Ключня не має ніяких прав бути вибраним, але навіть вправ вибрати, бо не є привласнений до громади, не платити ніякого податку: він є держ. лісничим у громаді Мисовате і там постійно живе. Пранда, був іменованим єдиним комісарем громади Коростеньки і за його урядування громадська рада існувала його почесним громадянином, однак це не важко, бо громадська рада не може і не має права до такого іменування. Дивно лише, що державний урядовець і включив так слабо вивчається у законях. Проти цього вибору, як узагалі проти виборів ніякого протест. Чи багато він зможе — бачимо.

Сьогодні популярні вийшли вже перші
віс відеосніжки подвигів. На загал то
пресі спокійніша. Тільки піксомуністичні
„Абелдзят“ і радикально - праві
„Штурм“ підняли конфлікти. Характери
стація річ, що представники чужі
держав заімпортували в імені своїх уряд
проти утворення громадою Відня т. а.
сторожівської сторожі, яка мала би очепи
ти стати соціалістичного поліцей Відня
Посадки міста Захід зложити утрочи

Дня 29. і 30. червня відбулися вибори
Миколаїв містечку, пов. Ніжара, на які
був присутній комісар староства. І. І.
кого було жидівське, а великого пе-
равого українськею, 4. міпана. Всіх ви-
пів у 4-ому колі було 325; українців бу-
ло 178, а 150 жидів і політків. Названий ви-
пояканий до комісії місцевого учителя, і
диного українського, одного москвофіла
двох жидів. Між вибраними перед набо-
чим доказом залуналиво велике обурен-
і тажкою бідою поляккан віт на мі-
одного жидя до комісії Казима Данка
ний а великим самопожертвуваним і
години 9-ої рано до самої ночерю, нічо-
не ішли, які навіть не вийшлиши на до-
сиді при урні, бо апаж, що тут а укла-
няний намір ефрантувати вибори. При ч-
дипно карток, які числами сам коміс-
ніт записував, було 176 карток укра-
ських, а 161 жидівсько-польських і то
слю підписав комісар і віт. При прові-
нянню карток поручено Казимом Дан-
відчитувати лісту голосуючих і коли
ко було вибитий підчитуваними лісти, в-
редо в таємничий шлюб з україн-

присутствую перед ратушем на вірність. Віда-
ючі!

Щодо відмови послухування військовими відділення, то в дійсності 1. полк піхоти, а мабуть і III, полк (віденні) відмовилися виступити проти демонстрантів. Ці полки розброєно й інтерновано в їх кошах. Береже їх V. полк піхоти, ачужений із селюхів.

Похорони віденських жертв відбудуться в середу 20. ц. м. в год. 14. на кошт громади. Крім родин погиблих будуть допущені тільки делегації робітничих організацій і респ. „Ілліубунд“.

Єрусалим, 18. липня 1927.

По останнім відомостям місто й околиці Єрусалиму навістив новий землетрус. Катастрофа викликала нечувану паніку серед населення.

Новый Йорк. 18. июня 1927.

В останніх трьох днях у Злучених Державах Півн. Америки 113 осіб померло від сонішнього удару.

Варшава 18 июня 1927

В політичних колах розійшлися погляди, що уряд має намір скликати надзвичайну сесію союму й сенату в перших днях серпня. Однак ці погляди мають мало виглядів на правдоподібність.

Луганск, 18 июня 1927

Дня 17. п. м. відбулися у всіх містах на Волині вибори до громадських рад. В усіх із них, покищо неспівісними, предляжилися так: *Луцьк*: голосувало 6.300 осіб на 5.400 управнених до голосування. Згодомішні підля малилатів: поляки москалі 1, жиди 17. — *Городище*: 5 українців, 6 жидів, 1 поляк. — *Ужеслуз*: 3 поляки, 6 жидів. — *Рівне*: 7 поляків, 2 москалі, 19 жидів. — *Острів*: 4 українців, 4 поляків, 2 москалів, 14 жидів. — *Амвас*: українці, 1 поляк, 6 жидів. — 9 інших містечок і покищо кісид виборів невідомий.

карток. В той спосіб вийшло радянськи 4, колі 2 жидів, 1 москвофіль і 1 українець зі сніги, а треба знати, що на українську літеру голосувало також кілька жидів, так, що в польсько-жидівській більшості зникло не тільки 140 голосувачів Член комісії Клім Данко, але й зараз мені протекторатно протест і також обімо внесли протест і підписали його рік, піддали свої голоси в 4, колі на українську літеру в числі 178. Що з того буде, бачимо. Отже на 18 радників вийшло в колі 4 жидів і 2 заступників жидів, у колі 3 жидів і 1 поляк з заслан жидів, казний німц Ян Прайффер і 2 заступників жидів, 4 українців між ними о. Качорський, мюн. паролі і 2 наст. українців, у колі 2 жидів, 1 українець і 1 москвофіль, пробіти, ради нахвали. Вітаю Петро Данко, почав його поведати українську літеру в 4, колі. Виходить, що в протинній сторінці до урні по більшій картки, бо в цій піддали голоси, було 316, зникло 19, осталося ще 318, себто на 2 партії більш як віддано голосів! Зазначимо ще, картка чисельна-я комісар по 50 в купі українських було 50+50+50+28, по польсько-жидівських писаних по польськи 50+50+50+11.

ВІСНИК УПР. В ПЕРЕМІЩЛЯНАХ.

Дня 26/6. 1927 відбулося міче т. зв. країнської партії праці в Перемишляні. Завідажене на год. 12, розпочалося ледви в год. 14. при участі около 20 людей, в тім яких 150 політків з жидів. Було поперх 40 членів У. Н. Д. О. та мох прихильників славнонісіного Гук. Зі Львова прибув п. Малешський Аркад а з Бережан п. Замощак Осип та п. длох панів для декоративн президі, в я зяств як предсідник п. Іван Гук. Усі ці п нове, за час цілого міча не відкрили н разу рота, крім п. Малешський, котрий одному місці своєї промови зачіпня п тію У. Н. Д. О. писавом, що ось т. П. П. "хоче соборної України", а У. Д. О. моняля, лише "загулянової к лийської". В дальших словах п. А. М лешський підніс, що "наші славні Українські Січ. Стріли боролися і кров свою проливали за совітську Україну". Д-р Сістель аявив, що все це в огляд неправда і попросив голосу, щоб не оп кинути. Однак домог прихильно відат бо тепер почав промовляти п. Замоща повторюючи всі нинішні своїм допер кишка і розповідючи їх масов відірвани сля слухачів переривав часто ту кмі оту бесіду одяжками: "Неправда, брехня і т. п. Коли який п. Замощак вимуче своє відду бесіду, д-р Сістель таля одержав голосу, а Замощак хотів її замкнут. Тоді д-р Сістель віднісав до вібрників, котрі уділяли йому голосу, короткія за те адержав промови виклад промовць на основі веданної історії від польної боротьби, що ми: чледи УНД поставили лише свою програму і ниско підмаж праючі Савоїстської України

За надіслане Редакція не відповідає.

Після повороту з чужини приймаю неду-
жих від дня 19. липня.

Дьвіз, вул. Вірменська 3, II. п. 881-2

Найновіші матеріали на віто

поручає в пенітентній виборі

П'ЯВІВ, вул. ГАЛНИЦЬКА ч. 10.
Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию

відмовляючи зрештою ні подіям, ні ж
дам, що життя на наших території, пра
до розповсюдженні. Але рахуючи все ті
на власні сили, на працю і боротьбу, ми
здобуємо собі свої права і стаємо гос
дарями на власній землі. Зібравши однак
ні нагородили нас грошима, а тоді п. Сам
шай закликає, що не буде відшкодована
д. Співстві, закрита віце від окупаним
Галичі".

В неділю дня 24. червня відбулося
літнє віче в Бродках, пов. Львів, при
одній участі громадян з Бродок і до-
лятичких сіл: Гуцулонець, Шпилько, Любе-
Красова, Новосілки, Добрин, Милоша
Милошнович і інших. На майбутній гост.
ї хатля Василькишина зібралось ок. 450
майдан, між ними багато жінок. Ви-
тали на себе увагу прегарні народні оз-
мітки, а зокрема артистичні вишиванки. В
но, що в Бродках і доколятичких селах
селення старішого підліття красу на-
рального строю. В 5. год. попов. місцевий
рох о. Косарюк відкрив віче і на його по-
силюцію вибрано предсідником віча Іо-
се Космидяка, його заступником Іу-
соасекретарем Івана Гордосіука. Описав
депут Центрального Комітету Національ-
ного Обединня д-р Олександр Марітчук
голосеніферат та візаві вибрані до бе-
ження однієїшого національного фро-
при вибороз. Після реферату д-р О. Ри-
річка забирала голос: Петро Вим-
ський з Бродок, який в дуже простий
спосіб порушив місцеві відносини і не-
практичні вказівки для перебудови
мадських виборів, Іван Гордосіука, а
викладач висістиці івчї з ав. „молодші
Бродках, Олена Холявичук і інші. По-
дала ще поденняніферент д-р Маріт-
підля чого предсідання замкнув віче.
Коркво подізував присутнім на учас-
вічу а президі Національного Обеди-
за прислання референта. Дуже нефор-
ний був виступ при кінці команданта
цегово постерунку, який почав кри-
поденериваном голосом, що не мо-
сінити українською національного
„Україна“. Свій звер-
увагу п. команданта, що його виступ
напівтований на власистовому місці,
а самий, як котлишій українськ. по-
тмивий, що навіть виступи коман-
постерунків мають певні границі.

Повітовий Народний Комітет у Дрогобичі організував у передвиборчі місцеві виборчі комітети в повіті на сільських, улаштував чотири віча і наради в лютому, 18 передвиборчих нарад по сільській громаді. Комітети делегатів до повітового Народного Комітету; крім того в кожній майже відбулися передвиборчі збори. У виборчій діяльності взяли участь організації по наших сільських національних установах передові селяни.

Дня 7. липня ц. р. відбулося віче УН
під головуством місцевого пароха в Л
ках Горішніх. Реферувал д-р Тр
а по нм забиравло голос ще кількох
дей. Відспіванням „Ще не вмерла“
закінчилося.

Дня 7. VII. 1927 відбулося в селі Г. Бовичі Свірськ., пов. Перемиський віче в справі виборів до громадської ради. На віче прибув з Перемішля х-р С. Стель і В. Сенця. Присутних було 1200 осіб, мушья і жінок. По проєсни виборчої організації д-ром Свістелю приступлено до вибору виборчого комітету з 15 осіб, до якого увійшли також і жінки. Завдання комітету і справу технічного переведення організації до виборів поручено В. Сенці. По кінцях слова д-р Свістеля, котре нахлидало великий запал у присутніх, представник зборів п. Шерф у присутніх нараду, дякуючи гостям і референтам за їх труд. Заки присутні розійшлися доми, місцевий хор, зорганізований о. Давидовичем, відспівав цілу низку патріотичних пісень.

Конфіскація фінансової карти
Великого з р. 1918.

Научное Товариство им. Шевченка
Львові доставило з одержаного надпису
студ. таке писемко, яке надіслане в квітні:
Pr. 286/2712 Sud abrogatum. Invenit in Lwo.

